

Broj:

Podgorica, 17. jun 2022. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu člana 20f stav 1 tačka 10 Zakona o zaštiti konkurencije ("Sl. list Crne Gore", br. 44/12, 13/18 i 145/18), člana 10 Zakona o kontroli državne pomoći ("Sl. list Crne Gore", br. 12/18) u postupku davanja mišljenja na zahtjev Uprave pomorske sigurnosti i upravljanja lukama, a na osnovu prijedloga mišljenja V.D. direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj 17.06.2022 godine d o n o s i

MIŠLJENJE

- I. Aneks I Ugovora o koncesiji br. OV 3778/2020, zaključen dana 21.08.2020. godine između Vlade Crne Gore i "Luke Kotor" A.D. Kotor;
- II. Aneks I Ugovora o koncesiji, br. OV 3752/2020, zaključen dana 20.08.2020. godine između Vlade Crne Gore i "Sea Pioneer Montenegro" D.O.O. Herceg Novi i
- III. Aneks I Ugovora o prvenstvenoj koncesiji zaključen između Vlade Crne Gore i "Luke Kotor" A.D. Kotor,

ne predstavljaju državnu pomoć u smislu člana 2 Zakona o kontroli državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

ZAHTJEV

Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama, obratila se Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „Agencija“) Zahtjevom br. 012/21-05/3-356/3 od 30.11.2021. godine, koji je zaveden u Agenciji pod br. 05-430/21-958/1 od 08.12.2021. godine, na ocjenu usklađenosti sa Zakonom o kontroli državne pomoći, (u daljem tekstu: Zakon) koji sadrži:

- Ugovor o koncesiji između Vlade Crne Gore, (koju zastupa direktor Uprave pomorske sigurnosti i upravljanja lukama Bar) i „Luke Kotor“ A.D. Kotor br. 012/20-05/3-1868/1 od 21.08.2020. godine);
- Aneks I Ugovora o koncesiji br. OV 3778/2020 od 21.08.2020. godine;

- Ugovor o koncesiji između Vlade Crne Gore, (koju je zastupao direktor Uprave pomorske sigurnosti i upravljanja lukama Bar) i „Sea Pioneer Montenegro“ d.o. o. Herceg Novi br. 012/20-05/3-1864/1 od 20.08.2020. godine;

- Aneks I Ugovora o koncesiji OV 3752/2020 od 20.08.2020. godine;

- Ugovor o koncesiji između Vlade Crne Gore, (koju je zastupao ministar saobraćaja i pomorstva) i „Luke Kotor“ A.D. Kotor br. OVP 789/2019 od 25.03.2019. godine;

- Aneks I Ugovora o prvenstvenoj koncesiji između Vlade Crne Gore i „Luke Kotor“ A.D. Kotor;

- Mišljenje Ministarstva finansija i socijalnog staranja br. 03-13765/1 od 15.09.2021. godine.

Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama, dostavila je dopunu dokumentacije aktom koji je zaveden kod Agencije pod br. 05-430/21-958/2 od 19.01.2022. godine.

Predmet ocjene usklađenosti sa Zakonom su: Aneks I Ugovora o koncesiji br. OV 3778/2020 od 21.08.2020. godine, Aneks I Ugovora o koncesiji br. OV 3752/2020 od 20.08.2020. godine i Aneks I Ugovora o prvenstvenoj koncesiji (bez broja).

U zahtjevu se, između ostalog, navodi da su koncesionari podnijeli zahtjev za oslobađanje plaćanja fiksne koncesione naknade po Ugovorima o koncesijama za vrijeme trajanja Naredbe za preduzimanje privremenih mjera za sprječavanje unošenja u zemlju, suzbijanje i sprječavanje prenošenja novog korona virusa, koja je bila na snazi u periodu od 13.03.2020. godine do 10.04.2021. godine („Sl. list CG“ br. 14/2020, 15/2020, 17/2020, 28/2020, 34/2020, 36/2020, 39/2020, 41/2020, 42/2020, 50/2020, 50/2020-I, 51/2020, 54/2020, 60/2020 i 62/2020) (u daljem tekstu: „Naredba“). Koncesionari, su u zahtjevu istakli da je Naredbom zabranjeno uplovljavanje svih kruzera u luke nautičkog turizma – marine i trgovačke luke otvorene za međunarodni saobraćaj: Bar, Budva, Kotor i Luka Kumbor-Portonovi i Tivat (Gat I i Gat II), osim organizovanog prihvata i upravljanja stranim plovnim objektima i njihovim posadama, uz poštovanje mjera samoizolacije, čime je „Luci Kotor“ AD Kotor i „Sea Pioneer Montenegro“ DOO Herceg Novi onemogućeno obavljanje djelatnosti za koju se, shodno odredbama zaključenih Ugovora, ima obračunavati i plaćati fiksna koncesiona naknada.

Fiksna koncesiona naknada, saglasno članovima 5.1. Ugovora o koncesijama plaća se za obavljanje djelatnosti, pri čemu se koncesiona djelatnost, uslijed stupanja na snagu Naredbe, nije obavljala u periodu od zaključivanja Ugovora o koncesiji, te se shodno navedenom, nisu ni stekli uslovi za naplatu fiksne koncesione naknade po osnovu obavljanja koncesione djelatnosti.

Imajući u vidu da koncesiona djelatnost nije obavljena u periodu važenja Naredbe, Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama odlučila je da izmijeni važeće ugovore o koncesiji odnosno Ugovor o prvenstvenoj koncesiji.

S tim u vezi, Vlada Crne Gore Aneksom I Ugovora o koncesiji br. OV 3778/2020 od 21.08.2020. godine mijenja Ugovor o koncesiji br. 012/20-05/3-1868/1 od 21.08.2020. godine, na način da se:

- Članom 2 Aneksa, u tački 5.1 mijenja stav 5, tako da sada glasi: „Naknadu iz stava 4 ovog člana Koncesionar plaća jednom godišnje, na kraju godine, najkasnije do 31.12. tekuće godine, na osnovu rješenja koje donosi organ uprave nadležan za pomorsku sigurnost i upravljanje lukama.“

- Članom 3 Aneksa, u stavu 4 tačka 1 dodaje drugi stav koji glasi:

„ Rok iz stava 1 se produžava za period od 7 (sedam) mjeseci i 19 (devetnaest) dana koliko je bila na snazi zabrana obavljanja djelatnosti uvedena Naredbom Koncedenta.“

- Članom 4 Aneksa dodaje se tačka 5.2 koja glasi:

„5.2. Način plaćanja godišnje fiskne koncesione naknade izazvan zabranom obavljanja djelatnosti od strane Koncedenta usluga usled pandemije COVID-19.

Koncedent je saglasan da se za period od 21.08.2020. godine do 10.04.2021. godine Koncesionar oslobađa obaveze plaćanja godišnje fiksne koncesione naknade.

Ugovorne strane su saglasne da se obračun i naplata dijela godišnje fiksne koncesione naknade za period od 11.04.2021. – 31.12.2021. godine odlaže i da će ista biti obračunata i naplaćena u poslednjoj godini trajanja ovog Ugovora na način da će se pripadajući iznos dijela godišnje fiksne koncesione naknade za 2021. godinu dodati pripadajućem iznosu godišnje fiksne koncesione naknade po ovom Ugovoru za poslednju godinu trajanja Ugovora.,,

Dalje, Aneksom I Ugovora o koncesiji OV 3752/2020 20.08.2020. godine, mijenja se Ugovor o koncesiji br. 012/20-05/3-1864/1 od 20.08.2020. godine, između Vlade Crne Gore i “Sea Pioneer Montenegro” D.O.O. Herceg Novi, na način da se:

- Članom 2 Aneksa, u tački 5.1 mijenja stav 5, tako da sada glasi:

„ Naknadu iz stava 4 ovog člana Koncesionar plaća jednom godišnje, na kraju godine, najkasnije do 31. decembra tekuće godine, na osnovu rješenja koje donosi organ uprave nadležan za pomorsku sigurnost i upravljanje lukama.“

- Članom 3 Aneksa, u stavu 4 tačka 1 dodaje drugi stav koji glasi:

„ Rok iz stava 1 se produžava za period od 7 (sedam) mjeseci i 19 (devetnaest) dana koliko je bila na snazi zabrana obavljanja djelatnosti uvedena Naredbom Koncedenta.“

- Članom 4 Aneksa dodaje se tačka 5.2 koja glasi:

„5.2. Način plaćanja godišnje fiskne koncesione naknade izazvan zabranom obavljanja djelatnosti od strane Koncedenta usluga usled pandemije COVID-19.

Koncedent je saglasan da se za period od 20.08.2020. godine do 10.04.2021. godine Koncesionar oslobađa obaveze plaćanja godišnje fiksne koncesione naknade.

Ugovorne strane su saglasne da se obračun i naplata dijela godišnje fiksne koncesione naknade za period od 11.04.2021. – 31.12.2021. godine odlaže i da će ista biti obračunata i naplaćena u poslednjoj godini trajanja ovog Ugovora na način da će se pripadajući iznos dijela godišnje fiksne koncesione naknade za 2021. godinu dodati pripadajućem iznosu godišnje fiksne koncesione naknade po ovom Ugovoru za poslednju godinu trajanja Ugovora.,,

Konačno, Aneksom I Ugovora o prvenstvenoj koncesiji mijenja se Ugovor o prvenstvenoj koncesiji OVP br. 789/2019 od 25.03.2019. godine na način da se:

- Članom 2 Aneksa I, u tački 4 mijenja tačka 4.2 stav 1 kojim se vrši dopuna, tako da se poslije riječi „od dana isteka roka za realizaciju pripremnih radnji“ dodaju riječi „u skladu sa dinamikom investicija definisanom Investicionim planom u Prilogu 2 ovog Ugovora.“;
- Članom 3 Aneksa I, u članu 5, nakon prvog stava dodaje stav 2 koji glasi:

„ Ugovorne strane su saglasne da se usled ekonomskih posljedica izazvanih pandemijom COVID-19 i direktne pogođenosti poslovanja Koncesionara odlukama Koncedenta (zabranom uplovljenja) ovaj Ugovor produžava za period od 13 mjeseci za koje Koncesionar nije mogao koristiti koncesiju usljed više sile.“

- Članom 4 Aneksa I, u članu 6, tački 6.1 dodaju se tri posljednja stava koja glase:
„Koncedent je saglasan da se za period od 13.03.2020. godine do 10.04.2021. godine Koncesionar oslobađa obaveze plaćanja godišnje fiksne koncesione naknade.

Ugovorne strane su saglasne da se obračun i naplata godišnje fiksne koncesione naknade za period od 11.04.2021. – 31.12.2021. godine odlaže i da će ista biti obračunata i naplaćena u posljednjoj godini trajanja ovog Ugovora na način da će se pripadajući iznos dijela godišnje fiksne koncesione naknade za 2021. godinu dodati pripadajućem iznosu godišnje fiksne koncesione naknade po ovom Ugovoru za poslednju godinu trajanja Ugovora.

Ugovorne strane su saglasne da se iznos godišnje fiksne koncesione naknade za 2022. godinu obračuna na način da se od ukupno utvrđenog iznosa godišnje fiksne koncesione naknade za 2022. godinu oduzme preplaćeni iznos za period od 13.03.2020. - 31.12.2020. godine koji je unaprijed izmiren po rješenju organa uprave o utvrđivanju godišnje fiksne koncesione naknade za 2020. godinu br 012/20-05/3-53/2 od 31.01.2020. godine.“

OCJENA

Zakonom o kontroli državne pomoć utvrđeno je da je državna pomoć:

1. finansijska pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
2. pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
3. finansijska pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu; i
4. pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Prema Obavještenju Komisije (EU) o pojmu državne pomoći iz člana 107 stav 1 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (2016/C 262/01) prednost, u smislu člana 107 stav 1 Ugovora, je svaka ekonomska korist koju preduzetnik ne bi ostvario u uobičajenima tržišnim uslovima, odnosno u nedostatku intervencije države, pri čemu je važan jedino uticaj mjere na preduzeće, a ne uzrok i cilj intervencije države.¹ Prednost je prisutna kad god se finansijska situacija preduzeća poboljša kao rezultat intervencije države pod uslovima koji se razlikuju od uobičajenih tržišnih uslova. Da bi se to procijenilo, finansijsku situaciju preduzetnika nakon

---

¹ Presuda Suda od 02 jula 1974. godine, Italija protiv Komisije, 173/73 ECLI:EU C: 1974-71 tačka 13

uvođenja mjere treba uporediti s njegovom finansijskom situacijom u slučaju da mjera nije uvedena.² S obzirom na to da je važan jedino uticaj mjere na preduzetnika, nije važno je li prednost obavezna za preduzetnika, u smislu da je on ne može izbjeći ili odbiti.³ Tačan oblik mjere isto tako nije važan da bi se utvrdilo dodjeljuje li se njome ekonomska prednost preduzetniku. Ne samo da je dodjela pozitivne ekonomske prednosti važna za pojam državne pomoći, nego i oslobođenje u odnosu na ekonomsko opterećenje isto tako može predstavljati prednost. Ovo drugo je široka kategorija koja sadrži svako smanjenje naknada koje su obično uključene u budžet preduzetnika. To obuhvata sve situacije u kojima su ekonomski subjekti oslobođeni od sastavnih troškova njihovih privrednih djelatnosti.

S obzirom da, u konkretnim slučajevima, nije došlo do suštinskih promjena ugovorenih uslova poslovanja oba ugovora, nego samo do izmjena u dijelu načina plaćanja ugovorenih fiksnih koncesionih naknada zbog stupanja na snagu predmetne Naredbe, i to:

1. U slučaju koncesionara – „Luka Kotor“ A. D. Kotor, Ugovor o koncesiji br. 012/20-05/3-1868/1:

- Produžavanje trajanja Ugovora o koncesiji za period od 7 (sedam) mjeseci i 19 (devetnaest) dana koliko je bila na snazi zabrana obavljanja djelatnosti uvedena Naredbom Koncedenta;

- Oslobođanje plaćanja obaveze dijela godišnje fiksne naknade za period od 21.08.2020. godine do 10.04.2021. godine i

- Odlaganje obračuna i naplate dijela godišnje fiksne koncesione naknade za period od 11.04.2021. – 31.12.2021. godine, na način da će se pripadajući iznos dijela godišnje fiksne koncesione naknade za 2021. godinu dodati pripadajućem iznosu godišnje fiksne koncesione naknade za poslednju godinu trajanja Ugovora;

2. U slučaju koncesionara – „Sea Pioneer Montenegro“ d.o.o. Herceg Novi - Ugovor o koncesiji br. 012/20-05/3-1864/1:

- Oslobođanje plaćanja obaveze dijela godišnje fiksne naknade za period od 20.08.2020. godine do 10.04.2021. godine;

- Produžavanje trajanja Ugovora o koncesiji za period od 7 (sedam) mjeseci i 19 (devetnaest) dana koliko je bila na snazi zabrana obavljanja djelatnosti uvedena Naredbom Koncedenta i

- Odlaganje obračuna i naplate dijela godišnje fiksne koncesione naknade za period od 11.04.2021. – 31.12.2021. godine, na način da će se pripadajući iznos dijela godišnje fiksne koncesione naknade za 2021. godinu dodati pripadajućem iznosu godišnje fiksne koncesione naknade, za poslednju godinu trajanja Ugovora;

3. U slučaju koncesionara – „Luka Kotor“ A. D. Kotor, Ugovor o prvenstvenoj koncesiji broj: OVP 789/2019:

- Oslobođanje plaćanja obaveze dijela godišnje fiksne naknade za period od 20.08.2020. godine do 10.04.2021. godine;

---

² Ibid

³ Odluka Komisije 2004/339/EZ od 15. oktobra 2003. o mjerama koje je Italija sprovela za društvo RAI SpA (SL L 119, 23.4.2004., str. 1.), uvodna izjava 69.;

- Odlaganje obračuna i naplate dijela godišnje fiksne koncesione naknade za period od 11.04.2021. – 31.12.2021. godine, na način da će se pripadajući iznos dijela godišnje fiksne koncesione naknade za 2021. godinu dodati pripadajućem iznosu godišnje fiksne koncesione naknade, za poslednju godinu trajanja Ugovora;

- Obračun fiksne koncesione za 2022. godinu na način da se od ukupno utvrđenog iznosa naknade oduzme pretplaćeni iznos za period od 13.03.2020. - 31.12.2020. godine koji je unaprijed izmiren po Rješenju organa uprave o utvrđivanju godišnje fiksne koncesione naknade za 2020. godinu br 012/20-05/3-53/2 od 31.01.2020. godine.

Imajući navedeno u vidu, Agencija je cijnila da u ovom slučaju nema elemenata državne pomoći, jer koncesionar nije ostvario prednost, niti bilo koji vid ekonomskog benefita.

Mogućnost produženja koncesionog ugovora, samo za period za koji koncesionaru nije bilo omogućeno da obavlja djelatnost i aktivnosti predviđene koncesionim ugovorom, odnosno mogućnost plaćanja koncesione naknade na kraju ugovornog perioda, ne predstavljaju nikakvu ekonomsku prednost po koncesionare u smislu člana 2 Zakona o kontroli državne pomoći.

Iz gore navedenog ocijenjeno je da:

- Aneks I Ugovora o koncesiji br. OV 3778/2020 od 21.08.2020. godine;
- Aneks I Ugovora o koncesiji br. OV 3752/2020 od 20.08.2020. godine i
- Aneks I Ugovora o prvenstvenoj koncesiji (bez broja)

ne predstavljaju državnu pomoć u smislu člana 2 Zakona o kontroli državne pomoći.

PREDSJEDNIK SAVJETA

Dragan Damjanović

Dostavljeno:

- Upravi pomorske sigurnosti i upravljanja lukama - PJ Kotor, Muo Peluzića 1, 85330 Kotor, Crna Gora

- u spise predmeta,

- a/a